

Svea Hovrätt
Mark- och miljööverdomstolen
Box 2290
10317 Stockholm
E-post: svea.avd6@dom.se

Överklagan Mål nr. M 413 - 18 Rotel 0601

Skanska Industrial Solutions AB angående tillstånd enligt 9 kap. och 11 kap. miljöbalken till täkt- och vattenverksamhet m.m. inom fastigheterna Froby 4:1 m.fl. i Västerås kommun

Fortsättningsvis förkortas Naturskyddsföreningen i Västerås enbart som Naturskyddsföreningen och Skanska Industrial Solutions AB som Skanska.

Naturskyddsföreningen i Västerås har tagit del av Mark- och miljödomstolens DOM i mål M 7189–15 med tillstånd för Skanska att öppna täktverksamhet i Västerås kommun.

Naturskyddsföreningens överklagan gäller villkor respektive avsaknad av villkor beträffande skyddsområde för groddjur, såväl lekvatten som övervintringsplatser. Flertalet formuleringar rörande groddjur är endast formulerade med "avsikt" eller "intention". och dessutom saknas tydliga åtaganden från Västerås stad.

Naturskyddsföreningen har i flera yttranden under målets handläggning ställt ett antal frågor angående skyddsområdet för groddjur, vilket framgår av texten i domslutet. Flertalet av dessa frågor är obesvarade från Västerås stad, som är den part som har rådighet och ansvar för området utanför tänkt bergtäkt. Vid den muntliga förhandlingen framgick tydligt att Skanska inte ville göra bindande åtaganden eftersom Västerås stad inte svarat eller givit sitt stöd. Enligt t.ex. sidan 44, Domskäl, är åkergroda och vattensalamander skyddade enligt Artskyddsförordningen 4§ p 4, vilket ger att det är förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatsar.

Naturskyddsföreningen anser skyddsåtgärder för groddjuren skall sammanfattas som villkor i domslutet och inte enbart anses omfattas av det allmänna åtagandet. Det allmänna åtagandet kan inte anses tillräckligt bindande, åtminstone inte i detta fallet, dels för att artskyddsförordningen är en lag som miljöbalken måste ta hänsyn till och dels för att Skanskas åtagande är givet som en avsikt och intention. Vid den muntliga förhandlingen framgick tydligt att Skanska inte ville göra bindande åtaganden eftersom Västerås stad har rådigheten över marken där skyddsåtgärderna planeras och Västerås stad inte yttrat sig angående skötselåtgärder och långsiktiga åtaganden.

Naturskyddsföreningen anser att det är rimligt att åtgärder som behöver genomföras för att möta krav relaterade till Artskyddsförordningen skall fastställas tydligt som villkor i domslutet. Genom att klargöra krav på åtgärder som villkor i domslutet anser Naturskyddsföreningen att man tydligare visar att bestämmelserna i 4§ Artskyddsförordningen inte förlorat sin karaktär av förbud.

Vi refererar här till en publikation av Naturvårdsverket ”Förhållandet mellan prövning av ett tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken och av dispens från artskyddet” (dat. 2015-04-30).

I domen på sidan 45 för Skanskas bergtäkt skriver miljödomstolen ” Domstolen gör en samlad bedömning, av de utredningar som lämnats in i målet, att täkten kan tillåtas och att dess verksamhet inte kommer att påverka groddjurens lekområden på ett sätt som gör verksamheten otillåtlig. Byggs dammarna öster om området kommer livsmiljön för groddjuren att förstärkas, vilket är både Skanskas och Västerås kommuns intention.”

Naturskyddsföreningen menar att en prövning mot Artskyddsförordningen skall ske sammantaget avseende groddjurens lekplatser, levnadsområde och viloområde och inte enbart lekområden. Beträffande livsmiljön så hänvisar domstolen enbart till Skanskas och Västerås kommuns intention. Man tar inte ställning till om livsmiljön i övrigt försämras eller kan försämras om verksamheten tillåts. Detta är ytterligare ett skäl till att skydd av groddjuren och deras habitat skall skrivas in i domen som villkor och inte enbart anses täckta av det allmänna villkoret.

Vi hänvisar här till tre analyser gjorda av Calluna:

- Fördjupad groddjursinventering samt eftersök av rödlistad kransalg, Froby Västerås kommun 2015
- PM Bedömning av lokala populationer, habitat och trender för större vattensalamander och åkergroda vid Froby och västra Erikslund, Calluna, Olof Rosenqvist (2016-03-31)
- Habitatnätverksanalys för större vattensalamander i Erikslund, Västerås. 2017-05-23.

Naturskyddsföreningen anser därför att följande villkor skall läggas till domslutet.

1. Ett skyddsområde för groddjur ska inrättas öster om beviljad täktverksamhet. Inom området skall dammar anläggas och habitatförstärkande åtgärder vidtas. De tilltänkta åtgärderna skall tillställas tillsynsmyndigheten (Länsstyrelsen) som skall godkänna dessa.
2. Skyddsområdet med dammar ska utföras så att det väl fungerar ihop med befintliga dammar söder om markvägen ”Västerleden”.
3. Groddjurens möjlighet till säker passage vid transportvägen till- och från täkten ska säkerställas innan täktverksamheten påbörjas. Swerock AB har gjort ett motsvarande åtagande beträffande sin transportväg.
4. Under lekperioden på våren ska fordonstrafik på markvägen ”Västerleden” förbjudas minimum tiden för skymning t.o.m. gryning för att förhindra att groddjuren körs ihjäl på sin vandring till dammarna. Ett alternativ är att utforma säkra passager även för markvägen ”Västerleden”.
5. Innan täktverksamheten får påbörjas i östra och sydöstra delen av täkten, ska bolaget genom inventeringar ha dokumenterat att groddjuren har hittat dammarna och har etablerat sig, dvs nyttjar det anlagda skyddsområdet för såväl lek som landvistelse och övervintring. Täkten kan startas upp i ett väster-spår.

6. Det skall klargöras från Skanska och Västerås kommun hur skyddsområdet skall skötas för att vara en långsiktigt hållbar och förstärkande åtgärd för groddjurens levnadsvillkor.
7. Det skall klargöras hur vatten i dammarna säkerställs även efter avslutad täktverksamhet.

För Naturskyddsföreningen i Västerås
Med vänlig hälsning
Bengt Jönsson, (ordf.)
070-2904020
Bengt.eb.jonsson@gmail.com